

Αφορά τη δημοκρατία, όχι την κυβέρνηση

Στην πολιτική, το μέγεθος –συχνά και η φύση– ενός προβλήματος είναι συνάρτηση του χρόνου· αν, δηλαδή, το αφήσεις, σε άφησε κι εκείνο, εξελίσσεται με τρόπο που δεν περίμενες. Από την πρώτη στιγμή που ήλθαν στην Ελλάδα και ζήτησαν άσυλο οι οκτώ Τούρκοι αξιωματικοί, ήταν φανερό ότι είχαμε μπλέξει άσχημα.

Με γνώμονα το συμφέρον της χώρας μου και με κριτήρια ωφελιμιστικά (η μόνη χρήσιμη φιλοσοφία στην πρακτική πολιτική είναι του Μπένθαμ), το προτιμότερο θα ήταν, τότε –εκεί πάνω στη βράση όπου κολλάει το σίδερο–, να τους είχαμε στείλει πίσω πακέτο, με κάποιο ηλίθιο πρόσχημα και, βεβαίως, κάποιον πρόθυμο ηλίθιο για να κάνει μετά τον αποδιοπομπαίο. Σε εκείνη τη φάση, το πραξικόπημα ήταν ακόμη «των κακών» στη γενική αντίληψη του κόσμου· ακόμη δεν είχαμε δει το μέγεθος της παράνοιας του Ερντογάν, όπως εκδηλώθηκε από την καταστολή της απόπειρας και ύστερα· τέλος, δεν είχαμε ακούσει την ιστορία των φυγάδων, δεν γνωρίζαμε το πρόσωπό τους, ήσαν απλώς σκιές με τουρκικά ονόματα. Μικρό αντίκτυπο στην κοινή γνώμη θα είχε η «γκάφα» της παράτυπης επιστροφής τους στη Τουρκία. Θα ήταν ένα ακόμη ιλαροτραγικό επεισόδιο στον μακρύ κατάλογο με τις γκάφες της κυβέρνησης, ο οποίος συνεχώς ανανεώνεται με νέες προσθήκες. Θα είχε χαθεί μέσα στο λασπώδες ίζημα που αφήνει η αναισθησία στην οποία εκπαιδευόμαστε καθημερινά.

Τώρα, όμως, οι συνθήκες που προσδιορίζουν το συγκεκριμένο πρόβλημα έχουν αλλάξει δραματικά. Οι οκτώ, όσο μαθαίνουμε περισσότερα γι' αυτούς, προβάλλουν πια καθαρά ως κατηγορούμενοι, όχι ως ένοχοι· μάλιστα, κατηγορούμενοι οι οποίοι έχουν απέναντί τους ένα αποκάλυπτα εκδικητικό σύστημα.

Η Τουρκία, αναφέρει η έκθεση του Παρατηρητηρίου για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα (Human Rights Watch), έχει αναστείλει επισήμως στο εσωτερικό της χώρας την ισχύ της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Ανθρωπίνων δικαιωμάτων, καθώς και σωρεία προβλέψεων του Διεθνούς Συμφώνου για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα. Οσοι συλλαμβάνονται με την κατηγορία της συμμετοχής στο πραξικόπημα κρατούνται 30 ημέρες χωρίς καμία επαφή με τη δικαστική αρχή. Τις πρώτες πέντε ημέρες δεν τους επιτρέπεται καν να δουν δικηγόρο. Οι συνήγοροί τους διορίζονται από το κράτος και στις συνομιλίες με τους πελάτες τους παρίστανται αστυνομικοί. Επίσης, δεν επιτρέπεται η πρόσβαση εξωτερικών γιατρών στους κρατούμενους, οπότε τα βασανιστήρια δεν μπορούν να τεκμηριωθούν.

Από την πλευρά του συμφέροντος της χώρας, όπως εγώ το αντιλαμβάνομαι, η κυριότερη αλλαγή των συνθηκών είναι ότι, τώρα, η ευθύνη από ελληνικής πλευράς δεν είναι πια στη διοίκηση, δεν πέφτει σε ένα τμήμα του κρατικού μηχανισμού το οποίο δεν έκανε καλά τη δουλειά του· η ευθύνη τώρα είναι στον θεμελιώδη για τη σύγχρονη, φιλελεύθερη δημοκρατία θεσμό της Δικαιοσύνης. Επομένως, το πλήγμα για το κύρος της χώρας θα είναι ασυζητητί βαρύτερο, αν φανεί ότι η Δικαιοσύνη, κατά κάποιο τρόπο, αφουγκράζεται τον παλμό της κυβέρνησης (εδώ παραφράζω έναν σύγχρονο κλασικό της νομικής σκέψης...) και κάμπτεται μπροστά στις απειλές από την άλλη πλευρά του Αιγαίου. Διότι τι άλλο είναι, αν όχι συγκεκριμενοποιημένες απειλές, οι δηλώσεις του Ερντογάν ότι ο Τσίπρας τού έχει υποσχεθεί την έκδοση των οκτώ ή οι αντίστοιχες του Τούρκου υπουργού Εξωτερικών για τον Κοτζιά;

Είναι λογικό, από την πλευρά της, η κυβέρνηση να τρέμει στην ιδέα ότι με τη στάση

της μπορεί να προκαλέσει την Τουρκία. Η ευμενής διάθεση προς το αίτημα των τουρκικών αρχών για την έκδοση των οκτώ είναι αισθητή· προδίδεται από τον Τσίπρα, που είπε (από τη Θεσσαλονίκη, αν θυμάμαι) ότι «πραξικοπηματίες δεν είναι ευπρόσδεκτοι», όπως και από τον Βίτσα (αναπληρωτής Καμμένου), ο οποίος βρίσκει «πολύ ισχυρό το επιχείρημα της Τουρκίας» στο ζήτημα των φυγάδων.

Είναι λογικό, διότι αντιλαμβάνονται πόσο εύθραυστη είναι η κυβέρνησή τους αν δεχθεί κλυδωνισμούς στα ελληνοτουρκικά, την τρέχουσα περίοδο ειδικά. Ως προς αυτό, μπορούμε να τους έχουμε εμπιστοσύνη γιατί αν ένα πράγμα έχει αποδείξει αυτή η κυβέρνηση ότι το κατέχει είναι η προστασία του συμφέροντός της. Γι' αυτό και ανησυχώ, όμως· διότι τώρα το θέμα ξεπερνά την κυβέρνηση και αφορά τη χώρα, αφορά το είδος της δημοκρατίας που έχουμε, στον τόπο που δεν κουραζόμαστε ποτέ να θυμίζουμε στους άλλους ότι γέννησε τη δημοκρατία. Ας το θυμηθούμε, λοιπόν, για να την προστατεύσουμε.

Στη λεγόμενη πιάτσα, ακούγονται διάφορα φαιδρά περί την επιχειρηματολογία που διοχετεύει υπογείως η κυβέρνηση προς τους εμπλεκομένους στην υπόθεση από ελληνικής πλευράς. Το φαιδρότερο όλων, όμως, είναι ότι η έκδοση των οκτώ συναρτάται από τους Τούρκους με την έκβαση του Κυπριακού, οι συνομιλίες επί του οποίου ξεκινούν στις 12 του μηνός, δηλαδή καθώς θα εκδικάζονται οι τρεις υποθέσεις των οκτώ. Οποιοσδήποτε το ακούει και διαθέτει μια αίσθηση -ας την πω έτσι- Ιστορίας και Διεθνών Σχέσεων διπλώνεται από τα γέλια. Για οκτώ φυγάδες, που απλώς θα προστεθούν στις 40.000 των ήδη φυλακισμένων στρατιωτικών, ο Ερντογάν θα παραχωρήσει ανταλλάγματα σε ένα θέμα εξωτερικής πολιτικής με ιστορικό βάθος και εθνική σημασία για την Τουρκία, στο οποίο μάλιστα έχει κερδίσει το πλεονέκτημα με στρατιωτική νίκη; Τρελαθήκαμε τελείως, μου φαίνεται.

Βέβαια, το γέλιο υποχωρεί και σταδιακά παγώνει, όσο συνειδητοποιείς το βάρος της βλακείας του επιχειρήματος που συναρτά τους οκτώ με το Κυπριακό. Διότι, αν αυτοί που το υποστηρίζουν υποτιμούν τη νοημοσύνη των συνομιλητών τους με τόσο κατάφωρο τρόπο, τότε το πρόβλημα είναι στη δική τους νοημοσύνη και, συνεπώς, οι άνθρωποι είναι άκρως επικίνδυνοι.

ΠΗΓΗ: Καθημερινή